

Reuzenbovist

DE REUZENBOVIST: DE VOETBAL VAN 5 MILJARD

Gosse Haga

Op 24 april 1991 is de Paddestoelenwerkgroep Friesland (PWF) opgericht. Deze werkgroep bestaat dus dit jaar, gelijktijdig met het 25-jarig jubileum van de FFF, 10 jaar. De werkgroep werd onder dak gebracht bij het Fries Natuurmuseum te Leeuwarden. De PWF werkt samen met de FFF. Als jubileumsoort werd de Reuzenbovist gekozen, tegenwoordig een bekende, opvallende verschijning in de Friese graslanden.

DOELSTELLINGEN PWF

Als twee hoofddoelstellingen van de PWF werden geformuleerd: 1. Stimuleren van paddestoeleninventarisaties in Fryslân. Hiervoor wordt samengewerkt met de Nederlandse Mycologische Vereniging (NMV), waar diverse leden van de werkgroep ook lid van zijn. De NMV werkt vanaf 1980 met het voormalige Rijksinstituut voor Natuurbeheer en het Biogeografisch Informatie Centrum (BIC) aan een totaal inventarisatie van paddestoelen in Nederland. 2. Het verbreiden van kennis over het voorkomen van paddestoelen in Fryslân.

ACTIVITEITEN PWF

De PWF telde de afgelopen jaren meestal tussen 10-15 leden. Deze komen jaarlijks een aantal keren bij elkaar om vondsten te bespreken en elkaar te helpen bij het op naam brengen van lastige soorten. Ook gaan de werkgroepleden enkele malen per jaar met elkaar op excursie. Voor de rest van de tijd wordt er onderzoek gedaan door regionaal wer-

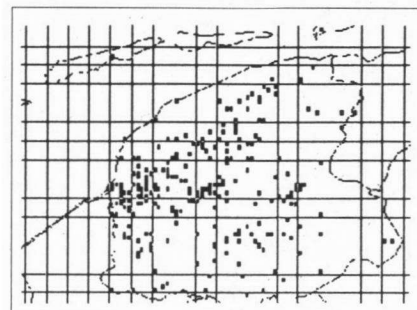
kende subgroepjes, bijvoorbeeld in Gaasterlân en rond Drachten en omstreken. Beide subgroepjes organiseren soms ook paddestoelencursussen, om meer mensen te betrekken bij het paddestoelenonderzoek.

PUBLICATIES EN WAARNEMINGEN

In 1995 verscheen het eerste jaarverslag (over 1994) van de PWF. In dat jaar waren er 1.794 meldingen van paddestoelen. Vanaf 1997 wordt het verslag gepubliceerd onder de naam 'Jaarverslag District Friesland van de Nederlandse Mycologische Vereniging'. In de jaren die volgen wordt het aantal meldingen van paddestoelen steeds groter, met als hoogtepunt het jaar 2000, met bijna 8.000 waarnemingen.

FFF EN PWF

Het 10-jarig bestaan van de werkgroep in 2001 wordt omlijst met enkele jubileumactiviteiten, zoals een lezingen avond, een kleine foto-expositie en een oproep aan het

Verspreiding van de Reuzenbovist in Fryslân

'grote publiek' om waarnemingen van de Geschubde inktzwam in de provincie door te geven. In 2000 hebben FFF en PWF de onderlinge contacten weer aangehaald. Afgesproken is dat beide groepen nauwer zullen gaan samenwerken, op het gebied van onderzoek, publicatie en voorlichting. Omdat de FFF alom in Fryslân actief en bekend is, heeft de PWF in het kader van het FFF-jubileum gekozen voor een paddestoel die bij velen bekend is, tot de verbeelding spreekt en bovendien in bijna alle delen van de provincie kan worden aangetroffen.

DE 'SPOEKEBOL'

De 'Spoekebol', zoals de Reuzenbovist in delen van Fryslân wordt genoemd, is één van de grootste paddestoelen in Nederland. De groeiplaats is vaak een weiland, maar de soort wordt ook wel in bermen, parken en zelfs bossen gevonden. Voorwaarde is in ieder geval dat de bodem stikstofrijk moet zijn. Enige verstoring van de bodem doet de Spoekebol daarnaast ook goed. De Reuzenbovist is een soort die de laatste jaren toeneemt. Mogelijk dat de moderne mestinjectie in de landbouw daar een rol bij speelt. De Reuzenbovist is gemakkelijk te herkennen: hij is onregelmatig tot regelmatig bolvormig en wit van kleur. De doorsnede kan wel 80 cm bedragen, maar meestal heeft de paddestoel het formaat van een flinke voetbal. In het jonge stadium wordt de paddestoel door liefhebbers ook gegeven. Na verloop van tijd wordt de buitenwand van de zwam geelach-

Reuzenbovist

foto: archief It Fryske Gea

tig-bruin en schilfert in kleine stukken af. Het eerst stevige vruchtvlees wordt dan sponsachtig en uiteindelijk poe-

derachtig; de paddestoel bevat dan tot wel 5 miljard sporen! Omdat de Reuzenbovist algemeen voorkomt en zelfs

in aantal toeneemt, is het niet nodig beschermende maatregelen te treffen.

Gosse Haga, Paddestoelenwerkgroep Friesland, Fonteinkruid 28, 8445 RX Heerenveen (tel.: 0513-626366)
